

Vergide Gündem

Tax Agenda

Eylül / September 2018

İhracat kontrolleri kapsamında firmalar için ticaret riskleri

Ebru Çakmak

Sonradan kontrol kapsamında yapılan gümrük incelemeleri ve bu incelemelerde öne çıkan konular

Aynur Çürgüç Kumcuoğlu

English translation

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır

Dünyadan Vergi Haberleri

Elif Karaca

Sirküler indeks

Vergi takvimi

Pratik bilgiler

Practical information

EY

Building a better
working world

İhracat kontrolleri kapsamında firmalar için ticaret riskleri

Küreselleşme çağında ülkeler döviz kazandırıcı faaliyetlerde bulunan firmalar için daha özgür ve kolaylaştırıcı bir ticaret ortamı yaratmanın ülke ekonomisinin güçlenmesi açısından zorunluluğunu kabul etseler de bazı uluslararası ve ulusal düzenlemeler bu bakış açısına açık bir şekilde gölge düşürmektedir. Bu düzenlemeleri genel anlamda kapsayan ihracat kontrolleri, *“ülkelerin ulusal güvenlik kaygısıyla oluşturdukları iç düzenlemeler olmakla birlikte, aynı zamanda uluslararası sorumluluklarının ve işbirliklerinin de bir gereği olarak dış ticarete konu olan herhangi bir mal, hizmet veya teknolojinin transferinde uygulanan kontroller¹”* olarak tanımlanmaktadır.

Diğer bir deyişle, ülkeler kendi sınırları dışındaki güvenlik tehditlerini önleyebilmek adına, herhangi bir eşyanın, hizmetin veya teknolojinin ihracı esnasında, ihraca konu ürünün uluslararası anlaşmaları ihlal etmediğinin kontrolünü sağlamayı üstlenmektedirler. Buna göre, tehdit unsuru “kaynak ülke” olarak adlandırılan ihracat ülkesinde kontrol altına alınmakta; anlaşmaya taraf olmayan üçüncü ülkelere bu tür ürünlerin ihracı kısıtlanmaktadır.

Bu yazımızın konusunu ise esas olarak Türkiye’deki ihracat kontrol sistemi ile firmaların karşılaşabileceği riskler ve bu riskleri önleyici tedbirler oluşturmaktadır.

Türkiye’de ihracat kontrol sistemi

İhracat kontrolleri esas olarak kitle imha silahlarının yayılmasını önlemeyi amaçlamaktadır. Bu tür silahlar, nükleer, biyolojik ve kimyasal silahlardır. Ayrıca, direkt olarak kitle imha silahı olarak sınıflandırılmasalar da kitle imha silahları ile bu silahların fırlatma vasıtalarının yapımında kullanılan malzemeler de ihracat kontrollerine tabidir. Bu tür malzemeler ise “Hassas Malzeme ve Teknoloji” ya da sivil amaçlı kullanımları söz konusu olduğundan “Çift Kullanımlı Malzeme” olarak adlandırılmaktadır.

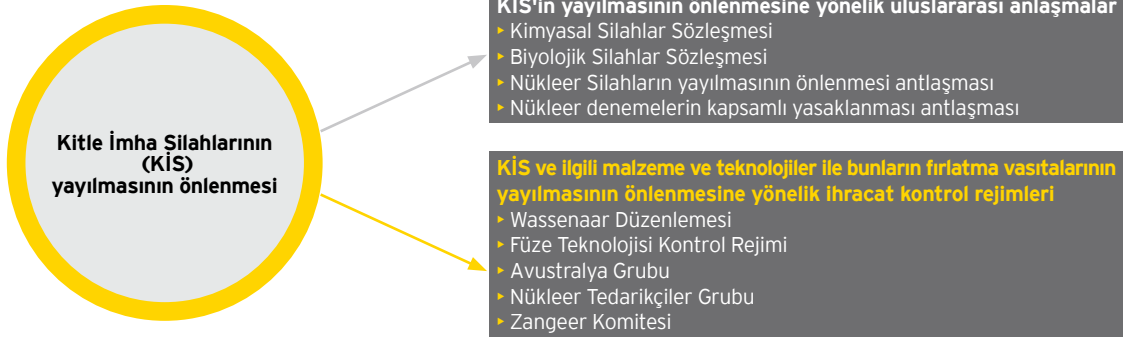
İhracat kontrollerini zorunlu kılan düzenlemeler ise üç başlık altında toplanmaktadır¹:

- a. Uluslararası Ambargo Kararları
- b. Uluslararası Anlaşmalar/Sözleşmeler
- c. Çok Taraflı İhracat Kontrol Rejimleri

Türkiye, Uluslararası Ambargo Kararları kapsamında, Birleşmiş Milletler örgütünün bir üyesi olarak, örgütün aldığı uluslararası ambargo kararlarını uygulamaktadır.

¹ İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği. “İhracat Kontrolü Nedir?”. <http://www.ihracatkontrol.org/>

Diğer taraftan, Türkiye'nin taraf olduğu Uluslararası Anlaşmalar/Sözleşmeler ile Çok Taraflı İhracat Kontrol Rejimleri aşağıdaki şekilde özetlenebilir:



Yukarıda yer verilen Uluslararası Anlaşmalardan yalnızca Kimyasal Silahlar Sözleşmesi'nin ekinde kontrol listesi (Anlaşma kapsamında ihracatı kontrole tabi ürün listesi) yer almaktadır. Bu listeye kayıtlı maddelerin ihracatı ülkemizde 2017/7 sayılı Kimyasal Silahlar Sözleşmesi Ekinde Yer Alan Kimyasal Maddelerin İhracatına İlişkin Tebliğ çerçevesinde yürütülmektedir.

Diğer taraftan, Çok Taraflı İhracat Kontrol Rejimleri, Uluslararası Anlaşmalar gibi taraf ülkeler açısından hukuken bağlayıcı olmasa da ilgili ürünler için detaylı kontrol listeleri sağlaması açısından firmalara yol gösterici niteliktedir. Buna göre, bu rejimler kapsamındaki kontrol listeleri aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

- ▶ Wassenaar Düzenlemesi: Konvansiyonel Silahlar (Mühimmat Listesi) ve Çift Kullanımlı Malzeme ve Teknolojiler.
- ▶ Füze Teknolojisi Kontrol Rejimi: Nükleer, biyolojik, kimyasal silah taşıma yeteneğine sahip füzeler ve üretim teknolojisi.
- ▶ Avustralya Grubu: Kimyasal silah yapımında kullanılan malzemeler, Çift kullanımlı kimyasal malzeme, Çift kullanımlı biyolojik malzeme, Biyolojik ajanlar, Bitkisel patojenler (hastalığa neden olan her türlü organizma ve madde), Hayvansal patojenler (hastalığa neden olan her türlü organizma ve madde).
- ▶ Nükleer Tedarikçiler Grubu: Nükleer maddeler, Nükleer maddelerle ilgili çift kullanımlı madde, malzeme ve teknoloji.
- ▶ Zangger Komitesi: Nükleer madde, malzeme ve teknoloji.

Türk gümrük mevzuatı çerçevesinde ise İhracat Rejimi Kararı'nın 4'üncü maddesi uyarınca, Kanun, Kararname ve Uluslararası Anlaşmalarla ihracı yasaklanmış mallar dışında kalan bütün malların ihracı bu Karar çerçevesinde serbest bırakılmaktadır. Ancak, aynı Karar'ın 5'inci maddesinde, Kanun, Kararname ve Uluslararası Anlaşmalarla ihracı yasaklanmış veya belli bir merciin ön iznine başlanmış olan mallar grubuna, bu Karar'ın Ek'inde yer verildiği ifade edilmektedir. Bu çerçevede, yukarıda yer verilen kontrol listeleri kapsamındaki ürünlerin ihracatı, Türkiye'deki ilgili mevzuat uyarınca yasak ya da belirtilen kurumun (askeri malzeme ve ekipman için Milli Savunma Bakanlığı, nükleer ve nükleer çift kullanımlı malzeme için Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, diğer çift kullanımlı malzeme için Ekonomi Bakanlığı) ön iznine tabidir.

İhracatı izne tabi ürünler ile ilgili kontrol listeleri ise aşağıda bir arada sunulmaktadır:

Madde	İzni Veren Kurum	İlgili Mevzuat
Kontrolde Tabi Tutulacak Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Bunlara Ait Yedek Parçalar, Askeri Patlayıcı Maddeler, Bunlara Ait Teknolojiler	Milli Savunma Bakanlığı	5201 sayılı 'Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun'un 4'üncü maddesi gereği her yıl revize edilerek Resmi Gazete'de yayımlanan 'Kontrolde Tabi Tutulacak Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Bunlara Ait Yedek Parçalar, Askeri Patlayıcı Maddeler, Bunlara Ait Teknolojilere İlişkin Liste'
Füze Teknolojisi Kontrol Rejimi Ekipman, Yazılım ve Teknoloji Ek'i Dahilindeki Malzemeler		
Wassenaar Düzenlemesi Mühimmat Listesi Kapsamındaki Malzemeler		
Nükleer ve Nükleer Çift Kullanımlı Eşyaların İhracatında İzne Esas Olacak Belgelerin Verilmesine İlişkin Yönetmelik kapsamındaki mallar	Türkiye Atom Enerjisi Kurumu	'Nükleer ve Nükleer Çift Kullanımlı Eşyaların İhracatında İzne Esas Olacak Belgenin Verilmesine İlişkin Yönetmelik' 'Nükleer ve Nükleer Çift Kullanımlı Eşyaların İhracatında İzne Esas Olacak Belgenin Verilmesine İlişkin Yönetmelik Kapsamına Giren Eşya Kalemlerini Belirten 'Nükleer Transfer Uyarı Listesi' ve 'Nükleer Çift Kullanımlı Eşya Listesi'ne İlişkin Tebliğ' (2012/1)
Wassenaar Düzenlemesi Çift Kullanımlı Malzeme ve Teknoloji Listesi ile Avustralya Grubu Kimyasal Prekürsörler Listesi kapsamındaki malzeme ve teknolojiler	Ekonomi Bakanlığı	2003/12 sayılı Çift Kullanımlı ve Hassas Maddelerin İhracatının Kontrolüne İlişkin Tebliğ
Kimyasal Silahlar Sözleşmesi Ekinde Yer Alan Kimyasal Maddeler		2017/7 sayılı Kimyasal Silahlar Sözleşmesi Ekinde Yer Alan Kimyasal Maddelerin İhracatına İlişkin Tebliğ

Gümrük mevzuatı kapsamında cezai hükümler

İhracat kontrolüne ilişkin yasak veya izin hükümlerine uyulmaması durumunda, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 235'inci maddesi uyarınca ihracat rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin olarak, yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya kontrol sonucunda;

- "a) Eşyanın genel düzenleyici idari işlemlerle ihracının yasaklanmış olduğunun tespiti halinde, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir.
- b) Eşyanın ihracı, lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tabi olduğu halde uygunluk ve yeterlilik belgesine tabi değilmiş veya belge alınmış gibi beyan edildiğinin tespit edilmesi halinde, eşyanın gümrüklenmiş değeri kadar idari para cezası verilir."

Ayrıca, 5201 Sayılı Harp Araç ve Gereçleri ile Silâh, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun kapsamında, bu Kanun hükümlerine aykırı hareket edenler; 2 aydan 5 yıla kadar hapis ve 8.000 TL'den aşağı olmamak üzere ağır para cezası ile cezalandırılmaktadır.

Firmaların karşılaşılabileceği riskler ve alınması gereken tedbirler

Yukarıda yer verilen para cezalarına ek olarak ihracat kontrolleri tedbirlerine uyulmaması firmalar için uluslararası piyasada marka itibarının zedelenmesi ve gelecekteki ihracat işlemlerinde zorluklarla karşılaşma gibi riskleri de beraberinde getirmektedir.

Uluslararası piyasada konu ile ilgili en güncel örnek olarak Çin'li telekomünikasyon ve bilgi teknolojileri cihazları üreticisi ZTE Corporation sayılabilir. Amerikan Hazine Bakanlığı tarafından ilgili firmaya 2010 ila 2016 yılları arasında ABD ihracat kontrol mevzuatını ihlal ettiği gerekçesiyle bu kapsamdaki en yüksek para cezası (1,19 milyar dolar) kesildi. Ayrıca, 2017 yılındaki uzlaşma anlaşması ile firmaya 7 yıl boyunca

Amerikan üreticilerinden eşya/teknoloji satın alma yasağı getirilse de firmanın ihracat kontrolleri kapsamında süreçlerini güçlendirmesi ve sorumlu yöneticileri işten çıkarmayı kabul etmesi sonucunda ilgili yasak askıya alındı.² Buna göre, her ne kadar ihracat kontrolleri kapsamında uygulanan cezalar, ülkelerin iç mevzuatları açısından değişiklik gösterse de para cezası ihmal edildiğinde dahi firmaların faaliyetlerini sürdürme konusunda ağır yaptırımlarla karşılaşacağı açıktır.

Bu kapsamda, ihracat kontrolleri açısından oluşabilecek riskleri öngörmek ve bu çerçevede gerekli güvenlik önlemlerini almak uluslararası firmalar için büyük önem arz etmektedir. Alınacak tedbirler genel olarak, ihracat kontrollerine ilişkin firma içinde bir ekibin kurulması, çalışanlara güncel mevzuat ve düzenlemeler konusunda düzenli eğitim verilmesi ve ihracat kontrol uyum rehberi oluşturulması olarak sıralanabilir.

Buna göre, günlük operasyonların yönetilmesi esnasında esas alınacak ihracat kontrol rehberi aşağıdaki dört ana kontrol aşaması içermelidir:

- 1 Ürün Analizi:**
İhraç edilecek ürün kontrol listesi kapsamında mı?
- 2 Ülke Analizi:**
İhracat yapılacak ülke/uluslararası yaptırımlar altında mı?
- 3 Müşteri Analizi:**
İhracat ülkesindeki kişi/kurum yasaklı listeler kapsamında mı?
- 4 İhracat Nedeni:**
İhraç eşyası müşterinin iş alanına giriyor mu? Nihai kullanımı kapsamında bilgi veriliyor mu?

Sonuç olarak, ilgili analizler neticesinde risk teşkil ettiği tespit edilen ihracat işlemlerinin durdurulması ve firma içinde oluşturulan bir veri tabanına bu tür işlemlerin güncel bir şekilde kaydedilmesi benzer risklerin tespit edilmesi açısından faydalı olacaktır.



² Lynch, D. J. (2018, Nisan 16). "U.S. companies banned from selling to China's ZTE telecom maker". <https://www.washingtonpost.com/>

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

Sonradan kontrol kapsamında yapılan gümrük incelemeleri ve bu incelemelerde öne çıkan konular

Sonradan kontrol mevzuatı

Sonradan kontrol uygulaması 27 Ekim 2008 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Sonradan Kontrol ve Riskli İşlemlerin Kontrolü Yönetmeliği'nde düzenlenmiştir.

Yönetmelik'te sonradan kontrol "*beyan edilen bilgilerin doğruluğu ve işlemlerin usulüne uygun olarak yapılıp yapılmadığı da dahil eşyanın gümrük işlemlerine ve/veya sonraki ticari işlemlere ilişkin ticari belge ve verilerin ya da riskli kişi veya işlemlerin ilgili kişilere ait yerlerde kontrol edilmesi*" olarak tanımlanmaktadır.

Yönetmelik'in dayanak maddesine bakıldığında, Gümrük Kanunu'nun 10'uncu ve 73'üncü maddesine atıfta bulunulduğu görülmektedir. Gümrük Kanunu'nun 10'uncu maddesinde, gümrük idaresi tarafından gümrük işlemlerinin gümrük mevzuatına uygunluğunun kontrol edilebileceği; 73'üncü maddesinde ise gümrük işlemlerinin eşyanın tesliminden sonra kontrol edilebileceği hükmüne yer verilmektedir.

Ayrıca, 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin, Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü ile Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının görev tanımlarının yer aldığı 10'uncu ve 16'ncı maddesine dayandırılarak söz konusu Yönetmelik'in hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Sonradan kontrol uygulaması, AB ile uyum çerçevesinde yapılan Türk gümrük denetim sistemindeki en köklü değişiklik olarak nitelendirilebilir. 2008 yılına kadar bir ihbar veya şikayete bağlı olmaksızın sadece klasik teftiş metoduyla gümrük idarelerinde denetim yapılmaktaydı. Bu incelemelerde gümrük beyannameleri ile beyan edilen bilgi ve belgelerin doğruluğu ve gümrük mevzuatı arasındaki uyumluluğu araştırılmakta ve bu incelemeler gümrük idaresiyle sınırlı tutulmaktaydı. Sonradan Kontrol ve Riskli İşlemlerin Kontrolü Yönetmeliği ile beyan sahibine ait yerlerde sonradan kontrol yapılabilmesi sağlanmıştır. Mevcut uygulamada, gümrük idarelerinde yapılan belge kontrolü muayene memurları tarafından yapılmakta olup, sonradan kontrol ise gümrük müfettişleri tarafından yapılmaktadır.

Sonradan kontrol uygulamasının amacı;

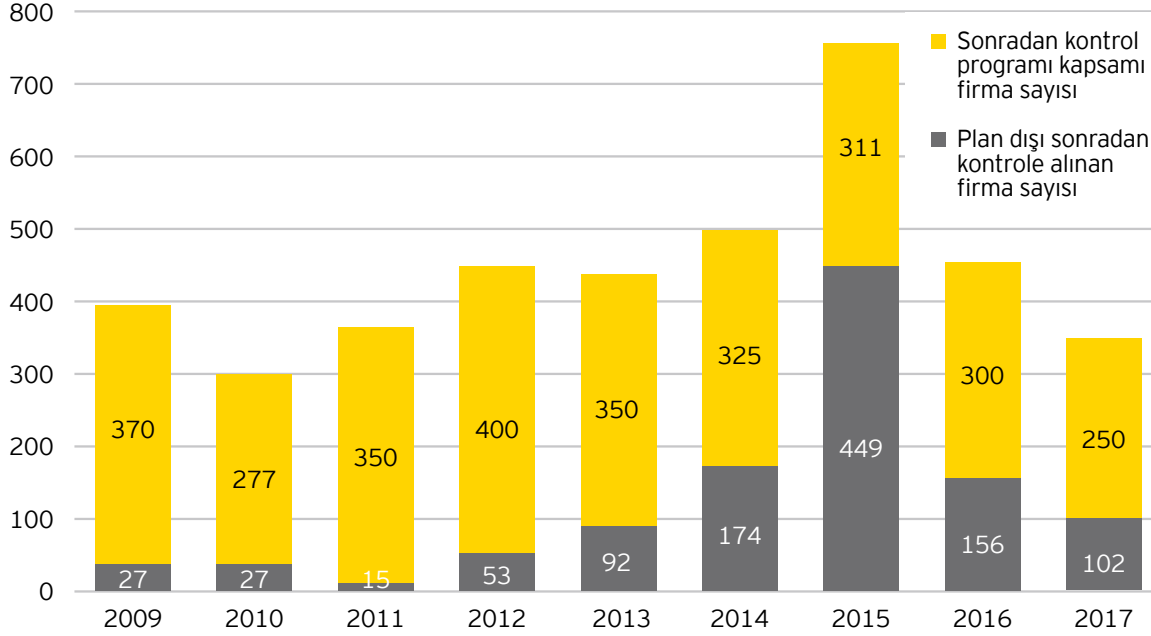
- ▶ Ödenmesi gereken gümrük vergisi hesaplamalarının doğruluğunu araştırmak, varsa hataları tespit etmek ve düzeltilmesini sağlamak;
- ▶ Kayıt dışı ekonomi ile mücadele etmek;
- ▶ Tarife dışı önlemlere uyulmasını sağlamak;
- ▶ Mükellef aleyhinde olduğu kadar, lehinde olan hususları da tespit etmek;
- ▶ Gümrük idarelerine yapılan beyan ile şirket bünyesinde tutulan kayıtlar arasındaki uyumluluğu araştırmak,

olarak ifade edilebilir.

Sonradan kontrol planlı ve sistematik olarak yapılmaktadır. Bir takvim yılı içinde kontrole tabi tutulacak firmalar, kontrol planı çerçevesinde risk analizi kriterlerine dayanarak önceden belirlenmektedir. Ancak gerekli görülmesi halinde yıllık planda belirlenen kontrolün dışında da sonradan kontrol yapılabilmektedir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın faaliyet raporunda yer verilen 2009-2017 yılları arasında kontrole tabi tutulan firma sayısı grafikte gösterildiği gibidir.

Sonradan kontrol süreci



Kaynak: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İdare Faliyet Raporu, 2017

Sonradan kontrol sürecine ilişkin olarak, öncelikle Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından yıllık kontrol planı çerçevesinde sonradan kontrol programı hazırlanır ve Risk Değerlendirme ve Koordinasyon Komisyonunun görüşüne sunulur. Komisyonun olumlu görüşü ve Gümrük ve Ticaret Bakanının (Ticaret Bakanının) onayı ile program yürürlüğe girer. Bu programda, sonradan kontrole tabi tutulacak kişi, işlem, dönem, kapsam ve başlama tarihi belirtilir.

Talimat verildikten sonra, sonradan kontrolü yapacak müfettiş tarafından, sonradan kontrole başlama tarihinden en az 10 gün önce ilgili firmaya tebligat yapılır. Ancak bazı durumlarda sonradan kontrolün amacı tehlikeye düşecek olması sebebiyle tebligat yapılmayabilir.

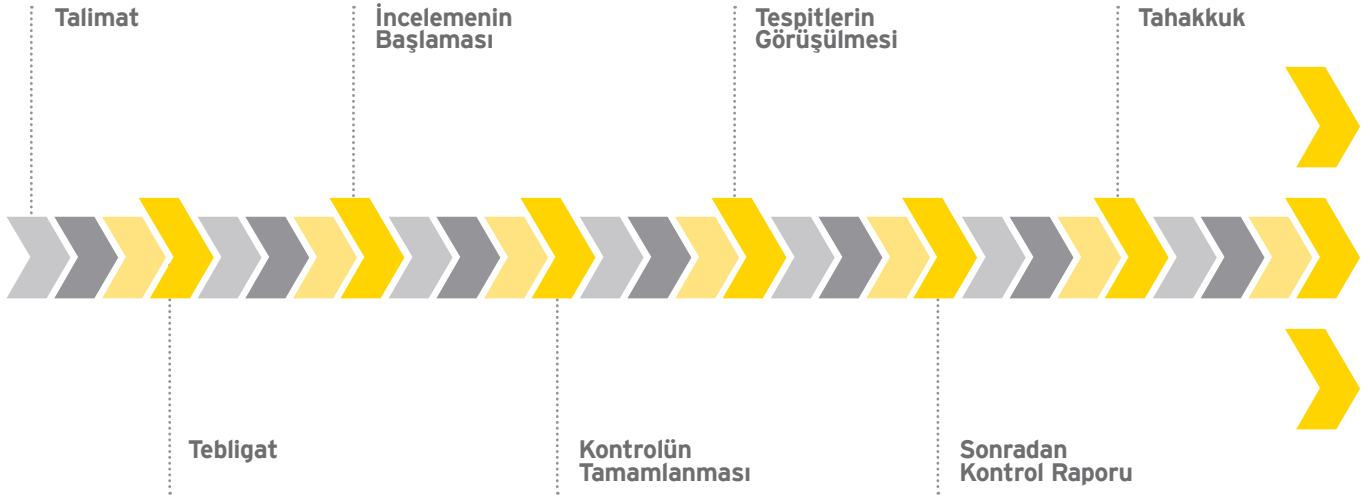
İnceleme yapacak müfettiş, kontrol mahalline gittiğinde kimlik göstererek kendini tanıtır. Sonradan kontrole başlama tarihi ve saati tutanakla tespit edilir. Müfettiş sonradan kontrol kapsamında firmanın lehine ve aleyhine olan tüm hususları inceler. İnceleme kapsamında gümrük beyannamelerinin yanı sıra dış ticaret işlemlerine ilişkin muhasebe kayıtları, stok kayıtları, yurt dışı ile yapılan yazışmalar, sözleşmeler de incelenmektedir. Firmalar sonradan kontrol için esas oluşturacak gerekli her türlü bilgi, belge, veri ve kaydı vermekle yükümlüdür.

İnceleme tamamlandıktan sonra müfettiş kontrol sonucuyla ilgili olarak firma ile nihai görüşme yapar. Bu görüşmede, ihtilaf konusu hususlar, hukuki değerlendirme ve tespit edilen konular gümrük vergileri ve sonuçları açısından etkileri aktarılır. Nihai görüşmenin sonucu tutanağa bağlanır ve bu tutanakta düzenlenme yeri, tarihi, konusu ve görüşmede bulunanların bilgileri yer alır.

Ardından, sonradan kontrol sonucunda varsa vergilendirme için önemli olan tespitler, muhtemel vergi tutarı değişiklikleri ve yol gösterici nitelikteki tespitler yazılı olarak sonradan kontrole tabi tutulan firmaya bildirilir. Firma 10 gün içerisinde görüşlerini müfettişe bildirir.

Sonradan kontrolde yapılan genel tespitler, ilave değerlendirmeler ve vergi tahakkukları dâhil idarece yapılması gereken tüm iş ve işlemleri içeren sonradan kontrol raporu müfettiş tarafından tanzim edilir. Rapora, bildirim yazısı, başlangıç tutanağı, nihai görüşme tutanağı ile görüş isteme yazısı ve cevabı yazı eklenir.

Son olarak tahakkuk ettirilecek vergiler ile ilgili gümrük idarelerine bildirim yapılır ve gümrük idareleri tarafından tahakkuk ettirilir. Firma, yapılan tahakkuka 15 gün içerisinde itiraz edebilir, ödeme yapabilir ya da uzlaşmaya gidebilir.



Sonradan kontrolün kapsamı

Sonradan kontrol, gümrük mevzuatı ve ilgili diğer mevzuatta öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediğini belirlemek için yapılmaktadır. Dolayısıyla sonradan kontrol belirli bir dönem, sektör, rejim, tarife, vergi türü gibi konular ile sınırlandırılabilir.

Ancak temel olarak baktığımızda, gümrük vergileme unsurları olan, kıymet, tarife, menşe ve miktar esas alınarak inceleme yapılmaktadır.

a. Kıymet: İthal eşyanın gümrük kıymetinin belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar Gümrük Kanunu'nun 23 ila 31'nci maddelerinde düzenlenmiştir. Eşyanın gümrük kıymetinin satış bedeli olduğu belirtilmiştir. Eşyanın satış bedeli ise doğrudan veya dolaylı olarak satıcı yararına yapılan veya yapılacak olan ödemelerin dikkate alınmasıyla belirlenmektedir. Buna ilave olarak, Gümrük Kanunu'nun 27'nci maddesinde ithal eşyanın gümrük kıymetine ilave edilmesi gereken unsurlara yer verilmiştir. Buna göre;

- ▶ Satıcıya ithal eşyası için yapılan her türlü ödemeler,
- ▶ Türkiye'deki giriş limanına veya yerine kadar yapılan navlun, sigorta, yükleme, elleçleme giderleri,
- ▶ Dizayn ve kalıp bedelleri, işçilik, malzeme giderleri, ambalaj bedelleri,
- ▶ Royalti ve lisans ücretleri,
- ▶ İthal eşyanın satışından doğan hasılanın doğrudan veya dolaylı olarak satıcıya aktarılan kısmı ithal eşyanın gümrük kıymetine ilave edilmelidir.

b. Tarife: Eşyanın gümrük vergileri GTİP'ine göre belirlendiğinden tarifinin doğru beyan edilip edilmediği önem taşımaktadır. Sonradan kontrol incelemelerinde hem tarifinin doğruluğu hem de vergi oranlarının kontrolü yapılarak eksik vergi ödemesi yapıp yapılmadığı kontrol edilmektedir. Ayrıca, eşyanın tercihli menşeden yararlanmak için belge sunulduğu durumlarda, bu belgelerin şekli ve içeriği incelenerek, geçerliliği kontrol edilmektedir.

c. Menşe: Menşe ile ilgili olarak, tercihli tarifeden bir menşe belgesi sunularak yararlanılmış olması durumunda, bu belgelerin gerçeği yansıtıp yansıtmadığı kontrol edilmektedir.

Sonradan kontrolde öne çıkan konular

1. Royalti ve lisans ödemeleri: Yapılan kontrollerde, sözleşmeler, ithal edilen eşya ile ilgili olma ve ithal eşyasının satış koşulu olması şartlarının her ikisini de sağlayıp sağlamadıkları açısından incelenmekte ve bu koşulları sağlayan sözleşmeler kapsamında yapılan ödemelerin ithal eşyanın gümrük kıymetine dâhil edilmesi yönünde bir yaklaşım sergilenmektedir.

2. Fiyat farkları ve ek ödemeler: Eşyanın gümrük kıymetine dâhil edilmesi gereken ithal eşya ile ilgili ithalattan sonra yapılan fiyat farkları, ek navlun ödemeleri gibi ithal eşyası için yapılan tüm ödemeler muhasebe kayıtları üzerinden kontrol edilerek, ithal eşyası ile ilgili olup da gümrük kıymetine dâhil edilmemiş bir gider olup olmadığı araştırılmaktadır.

3. Bedelsiz ithalat: Yapılan kontrollerde, bedelsiz ithalat işlemlerinde beyan edilen eşya bedelinin emsallerine uygunluğu araştırılmakta ve bu eşya için gerçekten bir bedel ödenip ödenmediği incelenmektedir. Ayrıca para transferlerinin kontrolü neticesinde eşyanın kıymetine girmesi gerektiği halde beyan edilmeyen tutarlar da tespit edilebilmektedir.

4. Transfer fiyatlandırması: İlişkili firmalar ile yapılan ticaretle bu ilişkinin satış fiyatı üzerindeki etkisi ve gümrük kıymetinin emsallerine uygunluğu, firmanın transfer fiyatlandırma politikası kapsamında incelenmektedir.

5. KDV matrahı: Sonradan kontrol incelemelerinde, muhasebe sistemi üzerinden fiilen gerçekleşen gider kalemleri 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 21'nci maddesinde yer verilen ithalat matrahı (ithalat sırasında ödenen vergi, resim ve harçlar ile gümrük beyannamesinin tescil tarihine kadar yapılan ve vergilendirilmeyenler giderlerden) açısından tespit edilerek beyan edilen KDV matrahı ile karşılaştırılmakta ve KDV matrahının doğru beyan edilip edilmediği kontrol edilmektedir.

6. KKDF: KKDF vadeli ithalat işlemlerinde tahsil edildiğinden, eşya bedelinin ithalattan önce yurt dışındaki ihracatçı firmaya transfer edilip edilmediği sonradan kontrol uygulamalarında kontrol edilmektedir.

7. Dâhilde işleme rejimi uygulamaları: Dâhilde işleme rejimi kapsamında vergi ödenmeksizin Türkiye'de işlenerek ihraç

edilecek ürünlerin imalatında kullanılmak üzere ithal edilen hammadde veya yarı mamul ürünlerin mevzuat dâhilinde kullanılıp kullanılmadığı, ithal eşya hak edişlerinin kapasite raporuna uygun hesaplanıp hesaplanmadığı, ikincil işlem görmüş ürün beyanının usulüne uygun yapılıp yapılmadığı kontrol edilmektedir.

8. 2 no.lu KDV beyannameleri: 2 no.lu KDV beyannameleri ile KDV'si ödenen faturaların eşyaya ilişkin olup olmadığı veya eşyaya ilişkin yapılan ve gümrük kıymetine ilave edilmesi gereken bir gidere ilişkin olup olmadığı sonradan kontrol kapsamında araştırılmaktadır.

9. Damga vergisi: İthal eşyaya ilişkin yapılan sözleşmeler, ithalatta hükümden faydalanılan menşe belgeleri gibi damga vergisine tabi kâğıtlar için damga vergisi ödenip ödenmediği, ödenen damga vergisi tutarının ithalatta KDV matrahına dâhil edilip edilmemesi konusu sonradan kontrol kapsamında incelenmektedir.

Kaynakça

1. 02.11.1984 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu
2. 04.11.1999 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 4458 Sayılı Gümrük Kanunu
3. 27 Ekim 2008 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Sonradan Kontrol ve Riskli İşlemlerin Kontrolü Yönetmeliği
4. Bahadır Sercan, "Gümrük incelemelerinde yeni bir yaklaşım: Sonradan kontrol", Vergide Gündem, İstanbul 2011; http://www.vergidegundem.com/tr_TR/makale?categoryName=Vergide&publicationNumber=6&publicationYear=2011&publicationId=236106 (ET:11.08.2018)
5. Bahadır Sercan, "Gümrük işlemlerinde öne çıkan 5 temel inceleme konusu", Vergide Gündem, İstanbul 2017; http://www.vergidegundem.com/tr_TR/makale?categoryName=Vergide&publicationNumber=1&publicationYear=2017&publicationId=4674698 (ET:11.08.2018)
6. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İdare Faaliyet Raporu, 2017



Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

Trade risks for the companies in the scope of the export controls

Even though the countries, in the era of globalization, acknowledge the necessity of creating a freer and facilitating trade environment for the companies engaged in foreign-exchange earning activities in order to strengthen the economy, some international and national regulations are clearly in contradiction with this view. The export controls covering these regulations in general terms are defined as "domestic regulations that countries make with national security concerns, as well as controls on the transfer of goods, services or technology subject to international trade as a requirement of international responsibilities and co-operation".

In this context, it is possible for the companies that violate the export control regulations to face with the risks including penalties, damage to the reputation of the brand in the international market, and experiencing difficulties in the subsequent export operations. The measures to be taken generally can be listed as the assignment of a team within the company for the export controls, the regular training of employees on the current legislation and regulations, and creating the export control compliance guide.



Customs inspections realized within the scope of post-release control and prominent subjects in these inspections"

Post-release control can be described as the most radical change in the Turkish customs control system realized within the framework of harmonization with the EU. Until 2008, audits were only carried out at the customs administrations by the conventional inspection method without any notice or complaint. In these inspections, the accuracy of the information and documents declared in the customs declarations and the compatibility with the customs legislation were investigated and these inspections were held limited to the customs administrations. With the Regulation on Post-Release Control and Control of Risky Transactions, it is ensured that post-release control can be realized "on-site" which means at the place of declarant. In the current practice, the document inspection conducted at the customs administrations is carried out by the inspection officers; whereas post-release control is carried out by the customs inspectors.

Post-release control is carried out systematically and according to a plan. Companies which will go through the post control within a calendar year are pre-determined based on risk analysis criteria within the framework of the control plan. However, if it is deemed necessary, post-release control can be performed apart from the ones determined on the annual schedule.

Post-release control is carried out to determine whether the obligations stipulated in the customs legislation and other relevant legislation have been fulfilled. Therefore, post-release control can be limited to a specific period, subject, sector, customs procedure, tariff, type of tax etc. However, essentially, it is carried out on the basis of customs taxation elements: value, tariff, origin and quantity.

Prominent subjects in post-release control;

1. Royalty and license payments
2. Price differences and additional payments
3. Importations of goods free of charge
4. Transfer pricing
5. VAT base in importation
6. RUSF
7. Inward processing procedures
8. VAT returns numbered 2
9. Stamp duty

Explanations in this article reflect the writer's personal view on the matter. EY and/or Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş. disclaim any responsibility in respect of the information and explanations in the article. Please be advised to first receive professional assistance from the related experts before initiating an application regarding a specific matter, since the legislation is changed frequently and is open to different interpretations.



Ağustos ayı "Gümrükte Gündem"ini oluşturan önemli konular; bazı tarım ürünlerinin ithalatında tarife kontenjanı uygulanması ve ABD menşeli bazı ürünlerin ithalatındaki ek mali yükümlülüğün artırılmasıdır. Gümrükte Gündem'i oluşturan bu konuların detayı aşağıdaki gibidir:

1. ABD menşeli bazı ürünlerin ithalatındaki ek mali yükümlülük artırıldı.

Bilindiği üzere, 25 Haziran 2018 tarihli mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan 2018/11973 sayılı Amerika Birleşik Devletleri Menşeli Bazı Ürünlerin İthalatında Ek Mali Yükümlülük Uygulanmasına Dair Karar ile Karar eki tabloda yer alan eşyanın ABD menşeli olanlarının ithalatında % 4 ila % 70 aralığında olmak üzere ek mali yükümlülük getirilmişti.

15.08.2018 tarihli Resmi Gazete ile yayımlanan Amerika Birleşik Devletleri Menşeli Bazı Ürünlerin İthalatında Ek Mali Yükümlülük Uygulanmasına Dair Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 21) kapsamında, söz konusu ek mali yükümlülük oranları % 4 ila % 140 aralığında olacak şekilde değiştirilmiştir.

Karar'da yer verilen geçici madde uyarınca, Karar'ın yayımı tarihinden önce Türkiye'ye sevk edilmek üzere taşıma belgesi düzenlenerek yüklemesi yapılan eşyanın Karar'ın yayımı tarihinden en geç 45 gün içinde ithalatına ilişkin gümrük beyannamesinin tescil edilmesi veya özet beyanının verilmesi halinde ek mali yükümlülük değişiklik öncesi oranlara göre tahsil edilecektir.

2. Bazı tarım ürünlerinin ithalatında tarife kontenjanı uygulanması hakkında Karar yayımlandı.

15.08.2018 tarihli Resmi Gazete ile yayımlanan Bazı Tarım Ürünlerinin İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar kapsamında, aşağıdaki tabloda gümrük tarife istatistik pozisyonları (GTİP) ve isimleri belirtilen maddeler için karşılığında gösterilen miktarlarda tarife kontenjanları açılmış olup, söz konusu kontenjanlar Toprak Mahsülleri Ofisi Genel Müdürlüğüne tahsis edilmiştir.

GTİP	Madde ismi	Tarife kontenjanı miktarı (Ton)	Uygulanacak gümrük vergisi oranı (%)	Tarife kontenjanı dönemi sonu
10.01	Buğday ve mahlut	750.000	0	31.5.2019
10.03	Arpa	700.000	0	31.5.2019
10.05	Mısır	700.000	0	31.7.2019
10.06	Pirinç	100.000	0	31.8.2019

Karar'da, Karar'ın birinci maddesinde belirtilen tarife kontenjanları çerçevesinde yapılacak ithalatta aynı madde kapsamındaki tabloda gösterilen gümrük vergisi, bunun dışında yapılacak ithalatta ise İthalat Rejim Kararı çerçevesinde söz konusu maddeler için tespit edilen gümrük vergisi uygulanacağı belirtilmiştir.

Ayrıca bu Karar kapsamında yapılacak ithalat için Ticaret Bakanlığınca (İthalat Genel Müdürlüğü) ithal lisansı düzenlenmesi gerektiği, ithal lisansının üçüncü kişilere devredilemeyeceği ve bu karar kapsamında ithal edilecek maddeye ilişkin serbest dolaşıma giriş beyannamelerinin, ithal lisansının geçerlilik süresi içinde tescil edilmiş olma şartının arandığı belirtilmiştir. Bu Karar'da yer almayan hususlarda, İthalat Rejimi Kararı ve diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanacaktır.



ABD'nin ek vergi kararı tepkiyle karşılandı

ABD yönetimi tarafından çelik ve alüminyum ithalatı için daha önce açıklanan ek vergilerin geçen ay iki katına çıkarılması, siyaset ve iş dünyası içinde tepkiye neden oldu. ABD'nin bu kararının ardından, Ticaret Bakanlığı konuyu Dünya Ticaret Örgütü'ne (WTO) taşıdı. Bakanlık tarafından yapılan açıklamada, ABD'nin kararının WTO kurallarına aykırı olduğu, asıl kaybedenin iki ülkenin üreticileri, özel sektörleri ve ihracatçıları olacağı belirtildi. Dışişleri Bakanlığı da karara tepki göstererek, bu adımın "devlet ciddiyetiyle bağdaştırılmayacağını" ifade etmişti.

ABD'nin almış olduğu karar sebebiyle Türkiye de, daha önce ABD'ye karşı uygulanmaya başlanan 22 üründeki ek vergi önleminin, mütekabiliyet çerçevesinde, % 100 artırılarak iki katına çıkarıldığını duyurdu.

Çelik İhracatçıları Birliği (ÇİB) verilerine göre, 2017 sonu itibarıyla Türkiye'nin 11,5 milyar dolarlık toplam çelik ihracatının yaklaşık yüzde 10'u ABD'ye gerçekleştiriliyor. ABD'nin toplam çelik ithalatında Türkiye'nin payı ise yüzde 3,7.

ABD tarafından alüminyum ve çelik ithalatında martta çok sayıda ülkeye karşı sırasıyla yüzde 10 ve yüzde 25 ek vergi uygulaması yürürlüğe konulmuştu. ABD yönetiminin geçen ayki kararının ardından Türkiye'ye uygulanacak vergi ikiye katlanarak yüzde 20 ve 50 oldu.

Trump'ın çelik ve alüminyum ithalatında ek verginin iki katına çıkarılması yönündeki kararının ardından piyasalarda yaşanan hareketliliğe bağlı olarak Türk lirası dolar karşısında önemli ölçüde değer kaybetmişti.



Putin, spor yapan vatandaşlar için vergi indirimine gidilmesini teklif etti

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, spor ve sağlık camiasından yetkililerle bir araya geldiği bir toplantının ardından, spor ve sağlık hizmetlerine para harcayan vatandaşlar için vergi indiriminin değerlendirilmesi talimatı verdi.

Konuyla ilgili yetkililere bu yöndeki çalışmalarını tamamlamaları için 10 Eylül'e kadar süre tanıdığı belirtilen Putin, sosyal alandaki aktivitelere sağlanan vergi kolaylıklarının spor ve dinlenme aktivitelerini de kapsamasını istiyor.

Rusya Spor Bakanlığı verilerine göre, Rusların yüzde 36'sı düzenli olarak spor yaparken, bu oran 2000'li yılların başından bu yana dört kat artmış bulunuyor.

Bu arada Putin, daha önce açıklanan ve ülkede tartışmalara yol açan emeklilik reform teklifiyle ilgili olarak, planlanan değişiklikleri hafifletecekleri yönünde söz verdi. Emeklilik yaşında yapılacak artışın aşağı çekileceğini açıklayan Putin, nüfus istatistikleri nedeniyle değişiklik yapılmasının gerektiğini ve bu reformların ertelenemeyeceğini de ekledi.



Pakistan'ın yeni Başbakanı Imran Khan vergide köklü reform hazırlığında

Pakistan'da temmuzda yapılan seçimin ardından koalisyon hükümetini kurma çalışmalarını tamamlayarak geçen ay göreve başlayan Başbakan Imran Khan ülkenin vergi sisteminde köklü bir reform gerçekleştirmeye hazırlanıyor.

Ekonominin başına geçmesi beklenen Esad Umar ülkenin acil olarak 10-12 milyar dolara ihtiyacı olduğunu belirtirken, yeni bir IMF programının gündeme gelmesi de ihtimaller arasında. Esasında söz konusu reformlar Pakistan'ın bir ödemeler dengesi krizi yaşamaması ve ihtiyaç duyulan uluslararası desteğin elde edilebilmesi için bir ön koşul.

Umar'a göre, Pakistan'da vergi gelirlerinin yüzde 90'ını dolaylı vergiler, yüzde 10'unu ise gelir vergisi oluşturuyor. Vergi kaçakçılığının her türlüşünün çok yaygın olduğu belirtilen ülkede yeni hükümetin ekonomi politikalarının başarılı olabilmesi için vergi gelirlerinin artırılması şart. Ancak Imran Khan tarafından gerçekleştirilmesi beklenen vergi reformunun detayları henüz bilinmiyor.

Pakistan'da vergi tahsilatında yapılacak değişiklikler merakla beklenirken, iş dünyasının önde gelen temsilcileri vergi oranlarının artması ihtimaline karşı seslerini yükseltmeye başladılar bile.



Almanya'da elektrikli şirket araçlarına vergi indirimi Bakanlar Kurulu'nda onaylandı

Almanya'da şirket araçlarının elektrikli olmasını teşvik amacıyla oluşturulan vergi indirimi tasarısı Bakanlar Kurulu'nda kabul edildi. Tasarının, federal eyalet temsilcilikleri tarafından da onaylanması gerekiyor.

Ülkedeki elektro mobilitenin artırılması ve elektrikli araçlarda pazar payının yükseltilmesi amacıyla tasarlanan vergi indiriminin, çok sayıda yeni elektrikli modelin pazara girmesinin beklendiği 2019 yılında uygulamaya konulacağı tahmin ediliyor. Yeni düzenleme, 1 Ocak 2019 ile 31 Aralık 2021 arasında satın alınan veya kiralanan elektrikli ve hibrid şirket araçlarını kapsayacak.

Son yıllarda elektrikli otomobil satışlarında artış gözlenirse de pazar payı hala düşük seviyede. Uzmanlara göre, elektrikli araçların yoğun olarak tercih edilmemesinin nedenlerinin başında araçların nispeten yüksek fiyatı, kısa menzili ve yetersiz şarj altyapısı gösteriliyor.

Elektrikli araçların yüksek maliyetli oluşu nedeniyle vergi indiriminin olumlu bir etkisinin olup olmayacağı tartışılırken, ülkede yaşanan emisyon skandalına rağmen dizel otomobiller hala şirket aracı olarak popülaritesini koruyor.



İngiltere parlamentosunda Brexit sonrası KDV rejimine dair görüş ayrılıkları sürüyor

İngiltere'de Brexit süreci devam ederken, ayrılma kararının ne şekilde uygulanacağı ve özellikle vergi tahsilatı konusuna AB ile yaşanan görüş ayrılıkları gündemdeki yerini koruyor.

İngiltere'nin vergi ile ilgili konularda politikalarını henüz netleştiremediği bir ortamda Avrupa Birliği'nin de katı ve kararlı bir tutum izlemesi sürecin pek de kolay geçmeyeceğine işaret ediyor.

Hükümetin AB'nin KDV alanından hemen çıkmayarak bir geçiş sürecinden yana olmasına karşılık, parlamentoda önemli sayıda milletvekili Brexit'in gerçekleşmesiyle birlikte İngiltere'nin AB KDV alanından da ayrılması ve kendi spesifik KDV rejimini benimsemesi gerektiğini savunuyor.

Bu arada, Vergi Mükellefleri Birliği (TPA) adındaki bir düşünce kuruluşu ülkede vergi yükünün yüzde 34 ile son 49 yılın en yüksek seviyesinde olduğunu, Brexit'e bağlı gerçekleştirilecek vergi düzenlemeleriyle bu oranın acil olarak aşağı çekilmesi gerektiğini açıkladı.



OECD'den Kanada'ya vergi reformu çağırısı

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Kanada'nın uluslararası arenada rekabet gücünü koruyabilmesi için vergi sisteminde reform yapması gerektiğini belirtti.

OECD açıklamasında, ülkedeki ekonomik büyümenin güçlü olduğuna, ancak uluslararası ticareti tehdit eden korumacı politikalar nedeniyle orta vadede görünümüne dair ciddi risklerin bulunduğuna dikkat çekildi.

Ticarete dair risklerin yanı sıra ABD'de gerçekleştirilen vergi indirimlerinin de Kanada'nın rekabet gücünü zayıflatabileceği uyarısında bulunan OECD, şirketlerin rekabet gücünün korunabilmesi için hükümetin vergi reformu yapması gerektiğini vurguladı.

Sirküler indeks

No	Tarih	Konu
89	03.08.2018	Danıştay VDDK, kar yedeklerinin sermayeye ilavesinden elde edilen bedelsiz hisselerin kar payı olarak değerlendirilmesi gerektiği yönünde karar verdi.
88	31.07.2018	7143 sayılı Kanun kapsamında borçların yapılandırılmasına ilişkin başvuru süreleri uzatıldı.
87	16.07.2018	Aktife kayıtlı gayrimenkullerin yeniden değerlendirilmesine ilişkin uygulamanın usul ve esasları belirlendi.
86	16.07.2018	İşsizlik Sigortası Kanunu'nun geçici 21. maddesi kapsamında sağlanan gelir vergisi stopaj teşvikine ilişkin esaslar belirlendi
85	04.07.2018	7143 sayılı Kanun'daki "Varlık barışı" hükmünün uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar açıklandı.
84	04.07.2018	Gelir vergisinden istisna yurt içi ve yurt dışı gündelik tutarları (01.07.2018-31.12.2018).
83	04.07.2018	Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı ve çocuk yardımı tutarları (01.07.2018-31.12.2018).
82	02.07.2018	2018 yılında mali tatil 3-20 Temmuz tarihleri arasında uygulanacaktır.
81	02.07.2018	Borsa İstanbul'da işlem gören tahvil ve bonolar ile kira sertifikalarının 29 Haziran 2018 tarihli borsa rayıçları.
80	02.07.2018	Bazı sigara ve tütün mamullerinin ÖTV oranları, asgari maktu ve maktu ÖTV tutarları yeniden belirlendi.
79	29.06.2018	Vergi Usul Kanunu uyarınca yapılan reeskont işlemlerinde kullanılan oran % 19,50 olarak belirlendi.
78	27.06.2018	Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'da bazı değişiklikler yapıldı.
77	20.06.2018	Muhtasar, katma değer vergisi ve damga vergisi beyan süreleri uzatıldı.
76	13.06.2018	Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nda yapılan değişiklikler kapsamında Kurumlar Vergisi Tebliği'ne eklenen açıklamalar.
75	13.06.2018	16 yaşından büyük aracını hurdaya çıkaranlar için uygulanan ÖTV indiriminin usul ve esasları belirlendi.
74	11.06.2018	Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'de bazı değişiklikler yapıldı.
73	11.06.2018	7103 sayılı Kanun'la Gelir Vergisi Kanunu'nda yapılan değişikliklere ilişkin açıklamalar yapıldı.
72	05.06.2018	7104 sayılı Kanun'la KDV Kanunu'nda gerçekleştirilen değişikliklere ilişkin açıklamalar yapıldı.
71	01.06.2018	Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'de bazı değişiklikler yapıldı.
70	31.05.2018	Yatırım Teşvik Belgesi İşlemlerinin Elektronik Ortamda Yürütülmesine İlişkin Yetkilendirme Tebliği yayımlandı.
69	30.05.2018	Gelir İdaresi Başkanlığı'nın, CRS raporlamasının 30 Haziran 2018 tarihine kadar yapılmasına ilişkin açıklaması.
68	29.05.2018	"Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi" uygulaması 1 Ekim 2018 tarihine ertelendi.
67	28.05.2018	Vergi alacaklarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin 7143 sayılı Kanun'un uygulanmasına ilişkin Tebliğ yayımlandı.
66	25.05.2018	İmalat sanayiinde veya Ar-Ge faaliyetlerinde kullanılan yeni makina ve teçhizatın amortisman uygulaması açıklandı.
65	25.05.2018	Emtia imha işlemleri süreklilik arz eden mükellefler için geçerli olan değerlendirme usulü hakkında açıklamalar yapıldı.
64	25.05.2018	Yurt dışından getirilerek sermaye olarak konulan yabancı paraların değerlendirilme usul ve esasları belirlendi.
63	25.05.2018	Gayrimenkullerin yeniden değerlendirilmesine ilişkin hükümleri de içeren 7144 sayılı Kanun Resmi Gazete'de yayımlandı.
62	22.05.2018	Vergi alacaklarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin 7143 sayılı Kanun'un işletme kayıtlarının düzeltilmesiyle ilgili hükümleri.
61	22.05.2018	Muhtasar, katma değer vergisi ve damga vergisi beyan süreleri uzatıldı.
60	21.05.2018	İşyeri teslimlerinde KDV oranı düşürüldü, 16 yaşından büyük aracını hurdaya çıkaranlar için ÖTV indirimi getirildi.
59	18.05.2018	Vergi alacaklarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin 7143 sayılı Kanun'un varlık barışıyla ilgili düzenlemeleri.

Vergi Takvimi

2018 Eylül ayı mali yükümlülükler takvimi

10 Eylül 2018 Pazartesi	16-31 Ağustos 2018 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
17 Eylül 2018 Pazartesi	Ağustos 2018 dönemine ait özel tüketim vergisine tabi içecekler ve tütün mamullerine ilişkin ÖTV beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Ağustos 2018 dönemine ait dayanıklı tüketim ve diğer mallara ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Ağustos 2018 dönemine ait tescile tabi olmayan motorlu taşıt araçlarına ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Ağustos 2018 dönemine ait banka ve sigorta muameleleri vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Ağustos 2018 dönemine ait özel iletişim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Ağustos 2018 dönemine ait kaynak kullanımı destekleme fonu kesintilerinin bildirim ve ödenmesi
20 Eylül 2018 Perşembe	Ağustos 2018 dönemi şans oyunları vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
24 Eylül 2018 Pazartesi	Ağustos 2018 dönemine ait gelir ve kurumlar vergisi stopajının muhtasar beyanname ile elektronik ortamda beyanı Ağustos 2018 dönemine ait damga vergisi beyannamesinin elektronik ortamda beyanı Ağustos 2018 dönemine ait sosyal güvenlik primlerinin elektronik ortamda beyan edilmesi Ağustos 2018 dönemine ait katma değer vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi 1-15 Eylül 2018 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
26 Eylül 2018 Çarşamba	Ağustos 2018 dönemine ait gelir ve kurumlar vergisi stopajının (muhtasar) ödenmesi Ağustos 2018 dönemine ait katma değer vergisinin ödenmesi Ağustos 2018 dönemine ait damga vergisinin ödenmesi
1 Ekim 2018 Pazartesi	Ağustos 2018 dönemine ilişkin haberleşme vergisinin beyanı ve ödenmesi Ağustos 2018 dönemi mal ve hizmet alım/satımlarına ilişkin bildirim formlarının (Form Ba-Bs) elektronik olarak gönderilmesi Ağustos 2018 dönemine ilişkin sosyal güvenlik primlerinin ödenmesi

Gelir Vergisi

Gelir vergisi tarifesi- 2018 (Ücretler)						
Gelir dilimi	Vergi oranı					
14.800 TL'ye kadar	% 15					
34.000 TL'nin 14.800 TL'si için 2.220 TL, fazlası	% 20					
120.000 TL'nin 34.000 TL'si için 6.060 TL, fazlası	% 27					
120.000 TL'den fazlasının 120.000 TL'si için 29.280 TL, fazlası	% 35					
Gelir vergisi tarifesi- 2018 (Diğer gelirler)						
Gelir dilimi	Vergi oranı					
14.800 TL'ye kadar	% 15					
34.000 TL'nin 14.800 TL'si için 2.220 TL, fazlası	% 20					
80.000 TL'nin 34.000 TL'si için 6.060 TL, fazlası	% 27					
80.000 TL'den fazlasının 80.000 TL'si için 18.480 TL, fazlası	% 35					
Gelir vergisinden istisna günlük yemek yardımı (KDV hariç)						
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)					
2016	13,70					
2017	14,00					
2018	16,00					
Engellilik indirimi (2018)						
Engellilik derecesi	Tutarı (TL)					
Birinci derece engelliler için	1.000					
İkinci derece engelliler için	530					
Üçüncü derece engelliler için	240					
Asgari geçim indirimi-TL (2018)						
Eşin çalışma durumu	Çocuk sayısı					
	Yok	1	2	3	4	5 veya fazla
Çalışıyor	152,21	175,04	197,88	228,32	243,54	258,76
Çalışmıyor	182,66	205,49	228,32	258,76	258,76	258,76
Konut kira geliri istisnası						
Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)					
2016	3.800					
2017	3.900					
2018	4.400					
Değer artış kazançlarında istisna (Menkul kıymetler hariç)						
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)					
2016	11.000					
2017	11.000					
2018	12.000					
Arızî kazançlara ilişkin istisna						
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)					
2016	24.000					
2017	24.000					
2018	27.000					
Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı						
Uygulandığı dönem	Tutar (TL)					
01.01.2018 - 30.06.2018	5.001,76					
01.07.2018 - 31.12.2018	5.434,42					

Vergi Usul Kanunu ve 6183 Sayılı Kanun

Gecikme zammı ve gecikme faizi oranları (Aylık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
21.04.2006 - 18.11.2009	2,50
19.11.2009 - 18.10.2010	1,95
19.10.2010 tarihinden itibaren	1,40
Tecil faizi oranları (Yıllık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
28.04.2006 - 20.11.2009	24
21.11.2009 - 20.10.2010	19
21.10.2010 tarihinden itibaren	12
Yeniden değerlendirme oranları	
Yıl	Oran (%)
2015	5,58
2016	3,83
2017	14,47
Fatura düzenleme sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2016	900
2017	900
2018	1.000

Amortisman sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2016	900
2017	900
2018	1.000
Reeskont ve avans işlemlerinde iskonto ve faiz oranları	
Reeskont işlemlerinde	% 18,50
Avans işlemlerinde	% 19,50
VUK kapsamındaki reeskont işlemlerinde	% 19,50
Not: Bu oranlar 29.06.2018 tarihinden itibaren yapılan işlemler için geçerlidir.	

Damga Vergisi

Azami damga vergisi (Her bir kağıt için)	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2016	1.797.117,30
2017	1.865.946,80
2018	2.135.949,30
Damga vergisi oran ve tutarları (2018)	
Damga vergisine tabi kağıtlar	Oran/Tutar
Sözleşmeler	Binde 9,48
Ücretler (Avanslar dâhil)	Binde 7,59
Kira sözleşmeleri	Binde 1,89
Bilanço	45,40 TL
Gelir tablosu	21,80 TL
Yıllık gelir vergisi beyannamesi	58,80 TL
Kurumlar vergisi beyannamesi	78,50 TL
Katma değer vergisi ve muhtasar beyannameler	38,80 TL
SGK sigorta prim bildirgesi	28,90 TL

Veraset ve İntikal Vergisi

İstisnalar (2018)		
Evlatlıklar dahil furuğ ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinde	202.154 TL	
Furuğ bulunmaması halinde, eşe isabet eden miras hissesinde	404.556 TL	
İvazsız suretle meydana gelen intikallerde	4.656 TL	
Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerde	4.656 TL	
Vergi tarifesi (2018)		
Matrah dilim tutarları	Vergi Oranı	
	Veraset yoluyla intikal	İvazsız intikal
İlk 240.000 TL için	% 1	% 10
Sonra gelen 570.000 TL için	% 3	% 15
Sonra gelen 1.270.000 TL için	% 5	% 20
Sonra gelen 2.200.000 TL için	% 7	% 25
Matrahın 4.280.000 TL'yi aşan bölümü için	% 10	% 30

Asgari Ücret ve Sosyal Güvenlik

Asgari ücret ve yasal kesintiler		
Ödemeler / kesintiler	01.01.2018 - 31.12.2018 (TL)	
Brüt asgari ücret	2.029,50	
Sosyal güvenlik primi işçi payı (% 14)	284,13	
İşsizlik sigortası primi işçi payı (% 1)	20,30	
Gelir vergisi matrahı	1.725,07	
Hesaplanan gelir vergisi (% 15)	258,76	
Asgari geçim indirimi (Bekâr (-))	152,21	
Kesilecek gelir vergisi	106,55	
Damga vergisi (binde 7,59)	15,40	
Kesintiler toplamı	426,38	
Net asgari ücret	1.603,12	
Yıllık brüt asgari ücret		
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)	
2016	19.764	
2017	21.330	
2018	24.354	
Sosyal güvenlik primine esas aylık kazançların alt ve üst sınırları		
Uygulandığı dönem	Alt sınır (TL)	Üst sınır (TL)
01.01.2018-31.12.2018	2.029,50	15.221,40

Income Tax

Income tax tariffs- 2018 (Salaries)						
Income bracket	Tax rate					
Up to TRL 14.800	15 %					
For TRL 34.000; for the first TRL 14.800, TRL 2.220, for above	20 %					
For TRL 120.000; for the first TRL 34.000, TRL 6.060, for above	27 %					
For more than TRL 120.000, for TRL 120.000, TRL 29.280, for above	35 %					
Income tax tariffs- 2018 (Other income)						
Income bracket	Tax rate					
Up to TRL 14.800	15 %					
For TRL 34.000; for the first TRL 14.800, TRL 2.220, for above	20 %					
For TRL 80.000; for the first TRL 34.000, TRL 6.060, for above	27 %					
For more than TRL 80.000, for TRL 80.000, TRL 18.480, for above	35 %					
Daily meal allowance exempt from income tax (VAT excluded)						
Year	Amount (TRL)					
2016	13,70					
2017	14,00					
2018	16,00					
Disability allowance (2018)						
Degree of disablement	Amount (TRL)					
For 1 st degree disabled	1.000					
For 2 nd degree disabled	530					
For 3 rd degree disabled	240					
Minimum living allowance-TRL (2018)						
Status of spouse	Number of children					
	No	1	2	3	4	5 or more
Employed	152,21	175,04	197,88	228,32	243,54	258,76
Unemployed	182,66	205,49	228,32	258,76	258,76	258,76
Exemption for house rental income						
Year when the income is derived	Amount (TRL)					
2016	3.800					
2017	3.900					
2018	4.400					
Exemption in capital gains (Except securities)						
Year when the gain is derived	Amount (TRL)					
2016	11.000					
2017	11.000					
2018	12.000					
Exemption in incidental income						
Year when the income is derived	Amount (TRL)					
2016	24.000					
2017	24.000					
2018	27.000					
The upper limit of severance pay exempt from income tax						
Period	Amount (TRL)					
01.01.2018 - 30.06.2018	5.001,76					
01.07.2018 - 31.12.2018	5.434,42					

Tax Procedures Law (TPL) and Law No. 6183

Delay charge and delay interest rates (Monthly)	
Period	Rate (%)
21.04.2006 - 18.11.2009	2,50
19.11.2009 - 18.10.2010	1,95
Since 19.10.2010	1,40
Deferral interest rates (Annual)	
Period	Rate (%)
28.04.2006 - 20.11.2009	24
21.11.2009 - 20.10.2010	19
Since 21.10.2010	12
Revaluation rates	
Year	Rate (%)
2015	5,58
2016	3,83
2017	14,47
Limit for issuing invoice	
Year	Amount (TRL)
2016	900
2017	900
2018	1.000

Depreciation limit	
Year	Amount (TRL)
2016	900
2017	900
2018	1.000
Discount and interest rates to be applied in rediscount and advance transactions	
In rediscount transactions	18,50 %
In advance transactions	19,50 %
In rediscount transactions under TPL	19,50 %
Note: These rates are applicable to the transactions conducted as of 29.06.2018.	

Stamp Duty

Maximum stamp duty (For each paper)	
Year	Amount (TRL)
2016	1.797.117,30
2017	1.865.946,80
2018	2.135.949,30
Stamp duty rates and amounts (2018)	
Papers subject to stamp duty	Rate/Amount
Contracts	9,48 per thousand
Wages (Including advances)	7,59 per thousand
Rental contracts	1,89 per thousand
Balance sheet	TRL 45,40
Income statement	TRL 21,80
Annual income tax return	TRL 58,80
Corporate tax return	TRL 78,50
Value added tax and withholding tax returns	TRL 38,80
Social Security Institution insurance premium declarations	TRL 28,90

Inheritance and Transfer Tax

Exemptions (2018)		
For shares of inheritance corresponding to each descendant including adopted children and the spouse	TRL 202.154	
For share of inheritance corresponding to the spouse if there is no descendant	TRL 404.556	
For transfers conducted without any consideration	TRL 4.656	
For prizes won in competitions and lotteries held for money and property	TRL 4.656	
Tax tariff (2018)		
Tax base bracket amounts	Tax rate	
	Transfer through inheritance	Transfer without any consideration
For the first TRL 240.000	1 %	10 %
For the next TRL 570.000	3 %	15 %
For the next TRL 1.270.000	5 %	20 %
For the next TRL 2.200.000	7 %	25 %
For the tax base portion exceeding TRL 4.280.000	10 %	30 %

Minimum Wage and Social Security

Minimum wage and withholdings		
Payments / withholdings	01.01.2018 - 31.12.2018 (TRL)	
Gross minimum wage	2.029,50	
Social security premium employee's contribution (14 %)	284,13	
Unemployment insurance premium employee's contribution (1 %)	20,30	
Income tax base	1.725,07	
Income tax calculated (15 %)	258,76	
Minimum living allowance (Single) (-)	152,21	
Income tax to be withheld	106,55	
Stamp duty (7,59 per thousand)	15,40	
Total withholdings	426,38	
Net minimum wage	1.603,12	
Annual gross minimum wage		
Year	Amount (TRL)	
2016	19.764	
2017	21.330	
2018	24.354	
The lower and upper limits of monthly earnings that will be the basis for social security premium		
Period	Lower limit (TRL)	Upper limit (TRL)
01.01.2018-31.12.2018	2.029,50	15.221,40

EY Hakkında

EY bağımsız denetim, vergi, kurumsal finansman ve danışmanlık hizmetlerinde bir dünya lideridir. Anlayışımız ve kaliteli hizmetlerimiz dünya ekonomisi ve sermaye piyasalarında güvenin oluşmasına katkıda bulunmaktadır. EY, güçlü yönetim ekibiyle tüm paydaş gruplarına verdiği sözleri yerine getirmekte ve bu şekilde çalışanları, müşterileri ve içinde yer aldığı diğer çevreler için daha iyi bir çalışma hayatı oluşturulmasında önemli bir rol üstlenmektedir.

EY adı küresel organizasyonu temsil eder ve Ernst & Young Global Limited'in her biri ayrı birer tüzel kişiliğe sahip olan, bir veya daha çok üye firmasını temsil edebilir. Sınırlı sorumlu bir Birleşik Krallık şirketi olan Ernst & Young Global Limited müşteri hizmeti sunmamaktadır. Daha fazla bilgi için lütfen ey.com adresini ziyaret ediniz.

EY'nin sunduğu vergi hizmetleri

İşleriniz gerçek potansiyellerine güçlü temeller üzerinde yapılandırılarak ve sürdürülebilir bir şekilde geliştirilerek ulaşabilir. EY olarak vergi yükümlülüklerinizi sorumlu ve zamanında yerine getirmenizin önemli bir fark ortaya çıkaracağını düşünüyoruz. Bu nedenle 140'tan fazla ülkedeki 32,000 vergi çalışanlarımız nerede olursanız olun ve vergi ihtiyaçlarınız ne olursa olsun kaliteli hizmet anlayışımıza duyduğumuz tereddütsüz bağlılık temelinde sizlere teknik bilgi, iş tecrübesi ve tutarlı metodolojiler sunmaktadır.

© 2018 EY Türkiye.
Tüm Hakları Saklıdır.

ey.com/tr
vergidegundem.com
facebook.com/ErnstYoungTurkiye
instagram.com/eyturkiye
twitter.com/EY_Turkiye